

Vairavimo mokymas ir galutinės įskaitos filmavimas. Susipažinkite.

PRAKTIŠIO VAIRAVIMO ĮGŪDŽIŲ GALUTINĖS ĮSKAITOS VAIZDO IR GARSO ĮRAŠŲ DARYMO, SAUGOJIMO, VAIZDO IR GARSO ĮRAŠYMO ĮRANGOS NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos vaizdo ir garso įrašų darymo, saugojimo, vaizdo ir garso įrašymo įrangos naudojimo tvarkos aprašu (toliau – Aprašas) nustatomi vaizdo ir garso įrašymo įrangos, skirtos praktinio vairavimo (B, BE, C, C1, C1E, CE, D, D1, D1E ir DE kategorijos transporto priemonės) įgūdžių galutinės įskaitos vaizdui ir garsui įrašyti, techniniai reikalavimai ir naudojimo tvarka, vaizdo ir garso įrašų saugojimo reikalavimai ir pateikimo vairavimo mokyklos patikrinimo metu tvarka.

2. Šis Aprašas parengtas atsižvelgiant į Reikalavimų vairavimo mokykloms aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. 3-293 (Žin., 2008, Nr. [91-3640](#); 2010, Nr. [99-5152](#)), 6.3 punktą ir Vairuotojų pirminio mokymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2010 m. rugpjūčio 12 d. įsakymu Nr. 3-493 (Žin., 2010, Nr. [99-5151](#)), 30 punktą.

3. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

Vaizdo ir garso įrašymo įranga – praktinio vairavimo (B, BE, C, C1, C1E, CE, D, D1, D1E ir DE kategorijos transporto priemonės) įgūdžių galutinės įskaitos metu naudojama įranga, skirta vaizdo kameromis ir mikrofonu vaizdui ir garsui įrašyti į elektroninę informacijos laikmeną.

Elektroninė informacijos laikmena – SD, mini SD, micro SD ar XD formato atminties kortelė arba USB atmintinė.

Archyvas – stacionarus ar nešiojamas kompiuteris, išorinis kietasis diskas, optinis diskas ar kita informacijos laikmena, kurioje saugomi mokinių praktinio vairavimo įgūdžių galutinių įskaitų vaizdo ir garso įrašai.

Kitos šiame Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžtos Reikalavimų vairavimo mokykloms apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. 3-293, Vairuotojų pirminio mokymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2010 m. rugpjūčio 12 d. įsakymu Nr. 3-493, ir Mokinių mokymo kurso teorijos žinių ir praktinio vairavimo įgūdžių galutinių įskaitų vykdymo tvarkos apraše, patvirtintame Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2011 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. 2B-274 (Žin., 2011, Nr. [84-4118](#)).

4. Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos (toliau – Inspekcija) pareigūnai, teisės aktų nustatyta tvarka vykdančys kontrolės funkcijas (toliau – pareigūnas), atlikdami vairavimo mokyklos ar mokomosios transporto priemonės kontrolę, privalo vadovautis šiuo Aprašu.

II. TECHNINIAI VAIZDO IR GARSO ĮRAŠYMO ĮRANGOS REIKALAVIMAI

5. Vaizdui ir garsui praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos metu įrašyti mokomojoje transporto priemonėje turi būti naudojama vaizdo ir garso įrašymo įranga, kurią sudaro mikrofonas ir dvi ar daugiau vaizdo kamerų, sujungtų su įrašymo įrenginiu.

6. Vaizdo ir garso įrašymo įranga turi atitikti techninius reikalavimus, nustatytus šio Aprašo 5 ir 7–15 punktais, ir vienu metu įrašinėti:

6.1. vaizdą, kuriame matosi kelias, kuriuo važiuoja mokomoji transporto priemonė, kelio ženklus ir ženklinimą;

6.2. vaizdą, kuriame iš mokomosios transporto priemonės vidaus matytųsi ir mokinio, ir vairavimo instruktoriaus viršutinė kūno dalis iki juosmens bei jų veiksmai valdant mokomąją transporto priemonę (mokinio rankų padėtis ant vairo, transporto priemonės pavarų ir posūkio signalo svirčių perjungimas);

6.3. garsą mokomosios transporto priemonės viduje.

7. Vaizdo ir garso įrašymo įrangos daromo vaizdo įrašo greitis turi būti ne mažesnis kaip 10 kadrų per sekundę.

8. Vaizdo ir garso įrašymo įrangos daromame vaizdo įraše turi būti rodoma įrašo data ir laikas.

9. Vaizdo ir garso įrašymo įranga turi turėti programinę įrangą, skirtą vaizdui ir garsui įrašyti, peržiūrėti ir analizuoti, (toliau – programinė įranga).

10. Programinės įrangos nustatymuose turi būti galimybė įvesti vairavimo instruktoriaus vardo pirmąją raidę ir pavardę bei praktinio vairavimo įgūdžių galutinei įskaitai naudojamos transporto priemonės valstybinį numerį.

11. Vaizdo ir garso įrašymo įranga privalo turėti indikacinę lempuotę, rodančią, kad vaizdo ir garso įrašymo įranga yra įjungta ir ja daromas vaizdo ir garso įrašas.

12. Vaizdo ir garso įrašymo įrangoje privalo būti specialus mygtukas, kurį paspaudus, vaizdo įrašė realiu laiku būtų užfiksuotas įvykis, kuris vairavimo instruktoriaus vertinimu yra mokinio padaryta klaida.

13. Elektroninės informacijos laikmenos talpa turi būti ne mažesnė kaip 2 GB.

14. Vaizdo kameros, skirtos keliui, kuriuo važiuoja mokomoji transporto priemonė, bei kelio ženklams ir ženkliniui filmuoti, matymo laukas turi būti ne mažesnis nei 120 laipsnių, ir vaizdo kamera, esant blogam matomumui (spiginant saulei ar priešprieša atvažiuojančių transporto priemonių žibintams), turi filmuoti vaizdą, atitinkantį šio Aprašo 6.1 punkto reikalavimus.

15. Vaizdo kameros, skirtos mokomosios transporto priemonės vidui filmuoti, matymo laukas turi būti ne mažesnis nei 170 laipsnių ir vaizdo kamera, esant blogam apšvietimui, prieblandai ar tamsiu paros metu, turi filmuoti vaizdą, atitinkantį šio Aprašo 6.2 punkto reikalavimus.

III. VAIZDO IR GARSO ĮRAŠYMO ĮRANGOS NAUDOJIMO TVARKA

16. Praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos metu turi būti daromas visos praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos vaizdo ir garso įrašas.

17. Prieš pradėdant praktinio vairavimo įgūdžių galutinę įskaitą, įjungus vaizdo ir garso įrašymo įrangą, vairavimo instruktorius privalo pasakyti savo vardą ir pavardę, mokinys, laikantis praktinio vairavimo įgūdžių galutinę įskaitą, – savo vardą ir pavardę bei mokymo sutarties numerį, o baigus įskaitą vairavimo instruktorius privalo pasakyti ir mokinio praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos įvertinimą.

18. Jei vaizdo ir garso įrašymo įranga praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos metu sugenda ar vaizdo ir (ar) garso negalima įrašyti dėl kitų priežasčių, įskaita turi būti nedelsiant, kol bus užtikrintas šio Aprašo reikalavimus atitinkantis vaizdo ir garso įrašymo įrangos veikimas, nutraukta. Užtikrinus šio Aprašo reikalavimus atitinkantį vaizdo ir garso įrašymo įrangos veikimą, praktinio vairavimo įgūdžių galutinę įskaitą privalo būti kartojama iš naujo.

19. Vairavimo mokykla privalo užtikrinti, kad:

19.1. vairavimo instruktoriui prieš praktinio vairavimo įgūdžių galutinę įskaitą pateikiamoje elektroninėje informacijos laikmenoje:

19.1.1. programinės įrangos nustatymuose būtų įvesta praktinio vairavimo įgūdžių galutinę įskaitą vykdysiančio vairavimo instruktoriaus pirmoji vardo raidė ir pavardė bei praktinio vairavimo įgūdžių galutinei įskaitai naudojamos transporto priemonės valstybinis numeris;

19.1.2. vaizdo ir garso įrašymo įrangos daromame vaizdo įrašė būtų rodoma data (metai, mėnuo ir diena, kurią vykdoma praktinio vairavimo įgūdžių galutinę įskaitą) ir laikas;

19.2. praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos metu:

19.2.1. vaizdo ir garso įrašymo įranga atitiktų šio Aprašo 6 punkto reikalavimus;

19.2.2. elektroninė informacijos laikmena būtų įdėta į jai skirtą vietą vaizdo ir garso įrašymo įrangoje;

19.2.3. nuo įskaitos pradžios iki jos pabaigos vaizdo ir garso įrašymo įranga būtų įjungta ir ja būtų įrašinėjamas vaizdas ir garsas;

19.2.4. mokinio padarytos vairavimo klaidos, naudojant vaizdo ir garso įrašymo įrangą, būtų fiksuojamos specialaus mygtuko paspaudimu, t. y. vairavimo instruktorius, vykdamas praktinio vairavimo įgūdžių galutinę įskaitą, užfiksavęs mokinio padarytą vairavimo klaidą, turi nedelsdamas paspausti specialų mygtuką;

19.2.5. vienoje elektroninėje informacijos laikmenoje būtų saugomi tik vieno mokinio praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos vaizdo ir garso įrašai.

IV. VAIZDO IR GARSO ĮRAŠŲ SAUGOJIMAS VAIRAVIMO MOKYKLOJE

20. Vaizdo ir garso įrašus, padarytus praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos metu, vairavimo mokykla ne vėliau nei kitą darbo dieną privalo perkelti į archyvą, kuriame vaizdo ir garso įrašai privalo būti saugomi šio Aprašo 21 punkte nustatyta tvarka. Jei viename archyve vietos saugoti visiems vaizdo ir garso įrašams neužtenka, vairavimo mokykla, laikydamosi šio Aprašo 21 punkto reikalavimų, įrašams saugoti gali naudoti keletą archyvų.

21. Vaizdo ir garso įrašai vairavimo mokykloje, laikantis Vairuotojų pirminio mokymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2010 m. rugpjūčio 12 d. įsakymu Nr. 3-493, 30 punkto, privalo būti saugomi vienerius metus nuo mokymo kursų baigimo liudijimo išdavimo datos. Jei po Inspekcijos atlikto vairavimo mokyklos patikrinimo vairavimo mokyklai, vairavimo instruktoriui

ar vairavimo mokyklos vadovui taikyta bet kokia sankcija apskundžiama teisės aktų nustatyta tvarka, vairavimo mokykla praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos vaizdo ir garso įrašus privalo saugoti, kol bus priimtas ir įsiteisės galutinis kompetentingų institucijų sprendimas dėl sankcijos taikymo.

22. Vairavimo mokykla privalo užtikrinti, kad archyve saugomi vaizdo ir garso įrašai būtų apsaugoti nuo kenksmingos programinės įrangos (kompiuterinių virusų), vaizdo ir garso įrašai nebūtų suklastoti, sugadinti ar prarasti dėl techninių ar kitų priežasčių, nebūtų perduoti tretiesiems asmenims ar laikomi tretiesiems asmenims prieinamoje vietoje.

23. Vairavimo mokykla gali daryti atsarginę praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos vaizdo ir garso įrašų kopiją tik tuo atveju, jei vaizdo ir garso įrašus siekiama apsaugoti nuo praradimo dėl techninių priežasčių, t. y. stacionariojo ar nešiojamojo kompiuterio ar kitos elektroninės informacijos laikmenos gedimo.

24. Vairavimo mokykla praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos vaizdo ir garso įrašus gali naudoti tik vairavimo mokymo tobulinimo tikslu, gavus nufilmuoto mokinio ir vairavimo instruktoriaus rašytinį sutikimą ir laikantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (Žin., 1996, Nr. [63-1479](#); 2008, Nr. [22-804](#)) reikalavimų.

V. KONTROLĖ

25. Inspekcijai planinio ar neplaninio patikrinimo metu, ar turint pagrįstų įtarimų, kad praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos atlikimas gali prieštarauti teisės aktų reikalavimų nuostatomis, pareikalavus, vairavimo mokykla ne vėliau kaip per dvi darbo dienas, jei nenurodomas kitas terminas, privalo pateikti konkretaus mokinio praktinio vairavimo įgūdžių galutinės (-ių) įskaitos (-ų) ar Inspekcijos nurodyto laikotarpio praktinio vairavimo įgūdžių galutinių įskaitų vaizdo ir garso įrašus, atitinkančius šio Aprašo 21 punkte nurodytus vaizdo ir garso įrašų saugojimo reikalavimus.

26. Kiekvieno mokinio praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos vaizdo ir garso įrašai Inspekcijai privalo būti pateikti atskirame optinio disko ir (ar) USB atmintinės kataloge, kurio pavadinimas turi atitikti praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos datą ir mokinio, laikiusio praktinio vairavimo įgūdžių galutinę įskaitą, mokymo sutarties numerį. Jei mokinys praktinio vairavimo įgūdžių galutinę įskaitą laikė du ar daugiau kartų, kiekvienos praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos vaizdo ir garso įrašai privalo būti pateikiami atskiruose optinio disko ir (ar) USB atmintinės kataloguose.

27. Mokomosios transporto priemonės, naudojamos praktinio vairavimo įgūdžių galutinei įskaitai, kontrolės metu pareigūnas privalo prisistatyti ir pranešti apie vykdomą kontrolę. Kontrolės metu vairavimo instruktorius vaizdo ir garso įrašymo įrangos išjungti negali.

28. Atlikęs mokomosios transporto priemonės, naudojamos praktinio vairavimo įgūdžių galutinei įskaitai, kontrolę, pareigūnas nustatyta tvarka užpildo vairavimo mokymui naudojamos transporto priemonės tikrinimo aktą ir, esant įjungtai vaizdo ir garso įrašymo įrangai, įvardija tikrinimo rezultatus.

29. Vaizdo ir garso įrašymo įrangos padarytus įrašus vairavimo mokykla vairavimo mokyklos patikrinimo metu privalo pateikti optiniame (-iuose) diske (-uose) ir (ar) USB atmintinėje (-ėse), apsaugotose nuo kenksmingos programinės įrangos (kompiuterinių virusų). Jei vaizdo ir garso įrašymo įrangos padarytiems įrašams peržiūrėti standartinių operacinės sistemos „Windows“ vaizdo peržiūros priemonių nepakanka, vairavimo mokykla, pareigūnui kontrolės metu pateikdama vaizdo ir garso įrašus, kartu privalo pateikti peržiūrai skirtą programinę įrangą.

30. Pareigūnas, patikrinimo metu paimdamas vairavimo mokyklos pateiktą (-us) optinį (-ius) diską (-us) ir (ar) USB atmintinę (-es), kartu su vairavimo mokyklos vadovu ar jo įgaliotu asmeniu privalo patikrinti, kiek pateiktame (-uose) optiniame (-iuose) diske (-uose) ir (ar) USB atmintinėje (-ėse) yra katalogų su praktinio vairavimo įgūdžių galutinių įskaitų vaizdo ir garso įrašais, ir šį katalogų skaičių įrašyti dokumentų paėmimo pažymoje. Vairavimo mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo savo parašu dokumentų paėmimo pažymoje patvirtina, kad įrašytas katalogų skaičius teisingas.

31. Pareigūno iš vairavimo mokyklos patikrinimo metu paimtas (-i) optinis (-iai) diskas (-ai) ir (ar) USB atmintinė (-ės) su praktinio vairavimo įgūdžių galutinių įskaitų vaizdo ir garso įrašais saugomas (-i) Inspekcijoje, kol atliekamas vairavimo mokyklos patikrinimas. Atlikęs vairavimo mokyklos patikrinimą, pareigūnas vairavimo mokyklos pateiktą (-us) optinį (-ius) diską (-us) ir (ar) USB atmintinę (-es) su vaizdo ir garso įrašais privalo grąžinti vairavimo mokyklai, grąžinimą įformindamas dokumentų paėmimo pažymoje.

32. Pareigūnas privalo užtikrinti, kad iš vairavimo mokyklos patikrinimo metu paimti praktinio vairavimo įgūdžių galutinių įskaitų vaizdo ir garso įrašai būtų saugomi ir naudojami nepažeidžiant Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo.

33. Pareigūnui draudžiama praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos vaizdo ir garso įrašus:

33.1. naudoti tikslais, nesusijusiais su vairavimo mokyklos ar mokomosios transporto priemonės, naudojamos praktinio vairavimo įgūdžių galutinei įskaitai, kontrole;

33.2. perduoti tretiesiems asmenims ar laikyti tretiesiems asmenims prieinamoje vietoje;

33.3. kopijuoti ar perkelti iš vairavimo mokyklos pateikto (-ų) optinio (-ių) disko (-ų) ir (ar) USB atmintinės (-ių).

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Už vaizdo ir garso įrašymo įrangos, atitinkančios šio Aprašo reikalavimus, įrengimą, vairavimo mokyklos darbuotojų apmokymą ja naudotis, vaizdo ir garso įrašymo įrangos naudojimą, vaizdo ir garso įrašų saugojimą ir pateikimą vairavimo mokyklos patikrinimo

metu, nepažeidžiant Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų, atsako vairavimo mokyklos.

35. Pareigūnai, pažeidę šio Aprašo nuostatas, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.